

Descripció de la varietat

És una ceba primerenca de color rosat clar, plana, molt dolça de gust i molt sucosa i de textura suau. Els bulbs són grossos, fent prop de 500g. És ideal per menjar crua i els bulbs tenen una conservació mitjana. També és molt bona per fer grells, que són també dolços.

Es pot començar a sembrar a partir de l'octubre, a uns 20-30 cm de distància, i es trasplanta de 6 a 8 setmanes més tard. La recol·lecció es fa a partir de juny-juliol.

No existeixen dades de cultiu recollides per varietat. De manera general, l'any 2018 el cultiu de ceba a Mallorca va suposar 118 ha i 4.069 tones; els grells de ceba suposaren 24 ha i 471 tones. De totes maneres, la ceba vermella d'Andratx o ceba andritxola compta amb molt poca producció arreu de Mallorca; compta amb molt poc mercat, ja que la ceba blanca és més coneguda dins del grup de dolces.

Origen de la varietat

Encara que pot ser que sembrés a tot Mallorca, a Andratx s'hi ha trobat el darrer reducte. Possiblement, i com que abans les zones estaven més aïllades, a la zona des Pla de Mallorca es va anar seleccionant la ceba dolça de color més blanc, i cap a la zona d'Andratx la ceba dolça de color més vermellós o rosat.

Es va conservar en petits horts i horts familiars, especialment a la zona d'Es Prat al Port d'Andratx, encara que es va estendre el seu cultiu per tot el municipi donada la bona acceptació d'aquesta varietat per ser la ceba més dolça. Va ser multiplicada als històrics planters de Can Rostit d'Andratx mentre va funcionar el negoci familiar. El darrer pagès que la va conservar va ser el Miquel de Son Pou al Port d'Andratx.

Usos i coneixements

Consum humà

Per la seva dolçor s'ha valorat especialment pel consum en cru. Per tot tipus de menjar tradicional com trempó, per acompanyar pa amb oli, ensalades, etc., però també es menja cuinada, tant sofregida com saltada.

També és apreciada per fer-ne grells, donat la bona grandària que assoleix el bulb, fent uns grells gruixats i igualment dolços com la ceba en bulb.

Observacions

Alguns productors pensen que podria ser una selecció de la ceba blanca mallorquina, ja que es troben dins del mateix grup de cebes dolces, i podria ser que a la zona d'Andratx s'hagués seleccionat fa molts d'anys aquesta coloració rosada. Al cultiu de la ceba d'Andratx quasi sempre surt algun bulb més blanquinós.

Actualment es troba en perill de desaparèixer, ja que es cultiva molt poc tot i la seva qualitat organolèptica, ja que es coneix molt poc.

Caràcters morfològics de la varietat

Planta	
Nombre de fulles per pseudotija	12,2 ± 1,32
Color de la fulla	Verd
Longitud de la fulla (cm)	65,67 ± 5,74
Amplada de la fulla (cm)	3,87 ± 0,73
Port del fullatge	Erecte
Encerament del limbe	Intermedi

Bulb	
Forma dels bulbs madurs secs	Plana esfèrica
Mida del bulb	Mitjana
Índex de forma del bulb	0,47 ± 0,04
Uniformitat de la forma dels bulbs	Homogènia
Espessor de la pell del bulb	Intermèdia
Color de la polpa del bulb	Violeta/blanc
Color de fons de la pell seca	Rosa
Matis del color de la pell seca	Rosat
Nombre de punts vegetatius per quilogram	6 ± 1,41
Contingut de matèria seca	8,08 ± 1,64

Tendència a separar-se en bulbils	Absent o molt feble
Grau de separació entre bulbils	Absent o molt feble
Nombre de bulbils	Més de tres

Flor

Tendència a la floració	Força
-------------------------	-------

Llavor

Pes de mil llavors (g)	3,90
------------------------	------

Altres

Època maduresa de collita	Primerenca
Esterilitat masculina	Absent o molt feble
Durada de la grillada en l'emmagatzematge (dies)	12 ± 2,91

Acreditació bibliogràfica

Objecte	Autors	Títol	Editorial
Revista	Associació de Varietats Locals	Catàleg AVL	
Revista	Associació de Varietats Locals	Catàleg AVL	
Revista	Associació de Varietats Locals	Catàleg de llavors 2020: Varietats d'hivern	